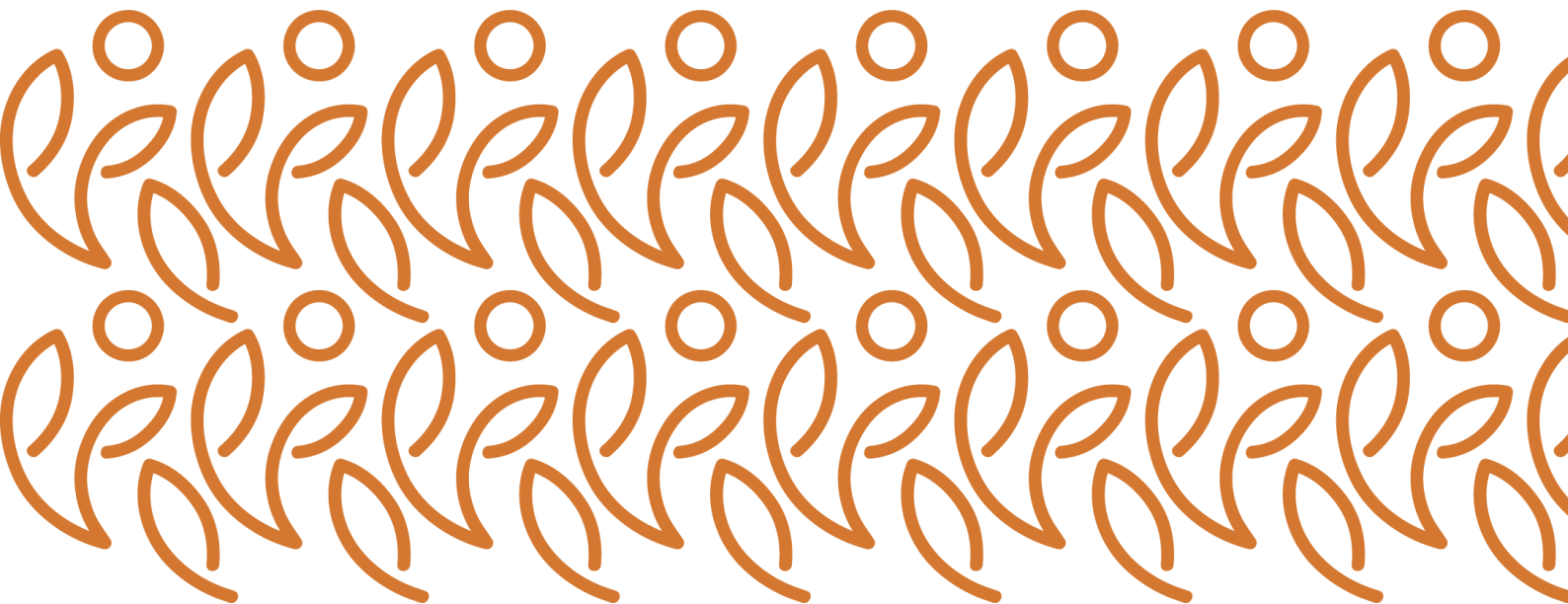

Terveydenhuollon palvelujen omavalvontasuunnitelma Lasten ja nuorten palveluyksikkö

8432-2024-0

Sisällys

1	Omavalvonta.....	4
2	Omavalvontasuunnitelman laatiminen	5
3	Omavalvontasuunnitelman sisältö	6
3.1	Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot	6
3.1.1	Palveluntuottaja perustiedot.....	6
3.1.2	Palveluyksikön perustiedot.....	6
3.1.3	Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet	6
3.2	Asiakas- ja potilasturvallisuus	7
3.2.1	Palveluiden laadulliset edellytykset.....	7
3.2.2	Vastuu palveluiden laadusta	8
3.2.3	Potilaan asema ja oikeudet	9
3.2.4	Muistutusten käsittely	10
3.2.5	Henkilöstö.....	11
3.2.6	Potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta	12
3.2.7	Monialainen yhteistyö ja palveluiden koordinointi.....	12
3.2.8	Toimitilat ja välineet.....	13
3.2.9	Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö.....	13
3.2.10	Lääkehoitosuunnitelma	14
3.2.11	Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja	14
3.2.12	Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen.....	14
3.3	Omavalvonnan riskienhallinta.....	14
3.3.1	Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen	14
3.3.2	Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely	15
3.3.3	Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen.....	15
3.3.4	Ostopalvelut ja alihankinta	16
3.3.5	Valmius- ja jatkuvuuden hallinta.....	16
4	Omavalvonta suunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen	

4.1	Toimeenpano	16
4.2	Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen	16

1 Omavalvonta

Hyvinvointialue on järjestämistä vastuussa asukkaidensa sosiaali- ja terveydenhuollosta (612/2021). Hyvinvointialueella on oltava riittävä osaaminen, toimintakyky ja valmius sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja sen on huolehdittava sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuudesta kaikissa tilanteissa. Järjestämistä vastuunsa toteuttamiseksi hyvinvointialueella on oltava palveluksessaan toiminnan edellyttämä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstö sekä hallinnollinen ja muu henkilöstö, hallinnassaan asianmukaiset toimitilat ja toimintavälineet sekä muut tarvittavat toimintaedellytykset. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 8§).

1.1.2024 astui voimaan sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaki, joka säätelee sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien omavalvontaa. Valvontalaki kokoaa yhteen sosiaali- ja terveydenhuollon omavalvontaa koskevat säännökset ja vahvistaa palvelunjärjestäjien ja palveluntuottajien omavalvontaa sekä sen ensisijaisuutta.

Omavalvonnalla tarkoitetaan sitä, että palvelujen järjestäjä ja tuottaja valvovat, seuraavat ja arvioivat oman toimintansa laatua, lainmukaisuutta ja turvallisuutta sekä kuulevat asiakkaita ja potilaita laatuun ja asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvissä asioissa ottaen palautteen huomioon toiminnan kehittämisessä. Omavalvonta on valvonnan ensisijainen ja tärkein muoto.

Omavalvonnan tavoitteena on ehkäistä palvelutoiminnassa ilmeneviä epäkohtia, korjata puutteita sujuvasti ja vähentää valvontaviranomaisten tarvetta puuttua niihin jälkikäteisen valvonnan keinoin. Omavalvonta on laadun hallintaa, riskienhallintaa sekä jatkuvuuden ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamista.

Valvontalain mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan (hyvinvointialue), joka toimii kahdessa tai useammassa palveluyksikössä tulee laatia omavalvontaohjelma, joka toimii strategisena välineenä ja ohjeena palveluyksiköittäin tehtäville omavalvontasuunnitelmille. Jokaisen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollonpalvelun tuottajan tulee laatia päivittäisiä toimintoja varten jokaiseen palveluyksikköön omavalvontasuunnitelma.

2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen

Sosiaali- ja terveysalan lupavirasto Valvira on 8.5.2024 antanut määräyksen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajan palveluyksikkökohtaisen omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatisesta ja seurannasta (08.05.2024 V/42106/2023 - Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) - Viranomaisten määräyskokoelmat - FINLEX ®)

Palveluntuottaja vastaa palveluyksikkökohtaisen omavalvontasuunnitelman laatisesta. Omavalvontasuunnitelma tulee tehdä sähköisesti ja siihen on kirjattava, kuka vastaa sen laatisesta, toteutumisen seurannasta, päivittämisestä ja julkaisemisesta.

Omavalvontasuunnitelman laajuus ja sisältö määräytyvät palveluyksikössä tuotettavien palvelujen ja toiminnan laajuuden mukaan.

Omavalvontasuunnitelman on katettava palveluyksikössä tuotetut palvelut, mukaan lukien palveluntuottajan omana toimintana tuotetut palvelut, palveluntuottajan ostopalveluna ja alihankintana hankkimat palvelut ja palvelusetelillä tuotetut palvelut.

Omavalvontasuunnitelman tulee olla selkeä sekä helposti ymmärrettävä ja käytettävä työväline, joka ohjaa palveluyksikön henkilöstön käytännön työtä ja toimintaa. Palveluntuottajalla ja palveluyksikön henkilöstöllä on velvollisuus toimia omavalvontasuunnitelman mukaisesti ja seurata aktiivisesti suunnitelman toteutumista.

Palveluntuottajan on otettava omavalvontasuunnitelmaa laatiessaan ja päivittäessään huomioon palveluyksikön palveluja saavilta asiakkailta ja potilailta, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä palveluyksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävä tai muuten saatu palaute.

Omavalvontasuunnitelman laatisesta ja seurannasta vastaa

Viimeisin päivitys _____

Julkaiseminen/julkisuus

yksikössä esillä _____

julkaistu sähköisenä _____

3 Omavalvontasuunnitelman sisältö

3.1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

3.1.1 Palveluntuottaja perustiedot

Seinäjoen keskussairaala

Y-tunnus 3221323-8

Hanneksenrinne 7

60220 Seinäjoki

Etelä-Pohjanmaan Hyvinvointialue

3.1.2 Palveluyksikön perustiedot

Lasten ja nuorten palveluyksikkö

Seinäjoen keskussairaala

Hanneksenrinne 7

60220 Seinäjoki

Yksikön esihenkilö

Kirsi Nuolivirta

LT, dos, lastentautien erikoislääkäri

050-4743371

kirsi.nuolivirta@hyvaep.fi

3.1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Lasten ja nuorten palveluyksikkö vastaa Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon ja lastenneurologian palveluista. Erikoissairaanhoidon kuuluu vastasyntyneiden sairaudet ja oireet, lasten ja nuorten reumasairaudet, lasten ja nuorten pitkäaikaiset munuaissairaudet, lasten ja nuorten tulehdukselliset suolistosairaudet, lasten ja nuorten rakenteelliset sydänviat ja rytmihäiriösairaudet, elinsiirron saaneiden lasten ja nuorten seuranta, lasten ja nuorten kasvuongelmat, lasten ja nuorten diabetes ja endokrinologiset sairaudet. Lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon kuuluu imeväisikäisten ruoka-aineallergiat, lasten vaikeat allergiat, pienten lasten astma ja kouluikäisten lasten

vaikea astma. Yksikössä hoidetaan lasten ja nuorten vaikeat infektiot. Lasten ja nuorten palveluyksikkö vastaa lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon päivystyksestä.

Lastenneurologian poliklinikka vastaa lasten ja nuorten kehitysviiveiden tutkimuksista ja hoidon koordinoinnista sekä lasten ja nuorten epilepsian ja muiden neurologisten sairauksien hoidosta. Lasten ja nuorten yksikkö järjestää myös lastenkirurgian polikliinisiä palveluita.

Lasten ja nuorten palveluyksikkö sijaitsee Seinäjoen keskussairaalassa C-1 siivessä (Lasten ja nuorten poliklinikka, päiväsairaala, osasto ja lasten erikoissairaanhoidon päivystys sekä lastenneurologian poliklinikka) ja P-osassa (vastasyntyneiden teho-osasto) Lasten ja nuorten poliklinikka, päiväsairaala ja osasto, kuin myös vastasyntyneiden teho-osasto toimii läsnä palveluperiaatteella pääosin. Jonkin verran puhelin/etävastaanottoja voimme järjestää seurantojen osalta.

Lain mukainen lasten erikoissairaanhoidon päivystys järjestetään lasten ja nuorten palveluyksikössä.

Lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon palvelu on suoraan potilaalle tuotettavaa palvelua. Yksikkömme henkilökunta vastaa pääosin hoidon toteutuksesta. Lasten kardiologin, lasten reumatologin, lasten kirurgin, lasten ortopedin ja lastenneurologien palveluita ostetaan polikliinisten kontrollien järjestämiseen. Lasten gastroenterologi käy n 8 kertaa vuodessa tekemässä suoliston tähystystutkimuksia, lasten ortopedillä on leikkauspäiviä polikliinisen toiminnan lisäksi. Palvelujen osto on potilaiden edun mukaista. Potilaiden ei tarvitse käydä kontrollista HUS:ssa tai TAYS:ssa, vaan kontrolli pystytään järjestämään oman sairaalan poliklinikalla. Taloudellisesti tämä on myös edullista.

Konsultit, joilta ostetaan lastentautien, lastenneurologian tai lastenkirurgian polikliinisiä tai leikkauspalveluita ovat oman alansa erikoislääkäreitä ja hyvin perehtyneitä asiaansa. Palveluntuottajat voidaan valita osaamisensa perusteella. Sopimukset konsulttien kanssa on tehty Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten poliklinikalle.

3.2 Asiakas- ja potilasturvallisuus

3.2.1 Palveluiden laadulliset edellytykset

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen on oltava laadukkaita, asiakaskeskeisiä, turvallisia ja asianmukaisesti toteutettuja. Osaava ja palveluyksikön omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden varmistamisessa ja palvelujen kehittämisessä (STM:n julkaisuja 2022:2).

Omavalvontasuunnitelmassa on kuvattava:

- Mitkä ovat palveluntuottajan palveluyksikön palveluille asettamat laatuvaatimukset ja laadunhallinnan toteuttamistavat, mukaan lukien palvelunarvioinnissa käytössä olevat laadunhallinnan työkalut ja mittarit, sekä miten palveluiden laatu varmistetaan? Kuvauksessa on otettava huomioon mahdolliset erityislainsäädännössä palveluille asetetut laatuvaatimukset.
- Miten palveluyksikön palveluiden asiakasturvallisuus varmistetaan konkreettisesti?

3.2.2 Vastuu palveluiden laadusta

Lasten ja nuorten palveluyksikön johtaja vastaa omavalvonnasta yhdessä palveluyksikön muun johdon kanssa. Lasten ja nuorten poliklinikan toiminnasta vastaa osaston ylilääkäri yhdessä osastonhoitajan kanssa. Lasten ja nuorten osaston, päiväsairaalan ja kotisairaalan sekä lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon päivystyksen toiminnasta vastaa osaston ylilääkäri yhdessä osastonhoitajan kanssa. Vastasyntyneiden teho-osaston toiminnasta, synnytysalin ja vierihoito-osaston yhteistyöstä vastaa osaston ylilääkäri yhdessä osastonhoitajan kanssa.

Palveluyksikön johtaja osallistuu yksikön työskentelyyn hallinnollisten tehtävien lisäksi. Yksikön kokouksissa n. kerran kuukaudessa käsitellään yksikön toimintaan liittyviä asioita ja Haipro-ilmoitukset. Riskien arviointi toteutetaan kerran vuodessa lasten ja nuorten palveluyksikössä niin, että lasten ja nuorten poliklinikalla yhdessä lastenneurologian poliklinikan kanssa, lasten ja nuorten osastolla ja vastasyntyneiden teho-osastolla tehdään omat riskien arvioinnit, jotka käydään yksikön kokouksessa läpi. Tarvittaviin asioihin tehdään korjaavia toimenpiteitä ja sovitaan toteutuksesta. Palveluyksikön johtaja tekee sisäisen valvonnan riskien arvioinnin ja toimenpiteiden jälkeen.

3.2.3 Potilaan asema ja oikeudet

Erikoissairaanhoidon poliklinikalle tulee lähete sähköisenä LifeCare-tietojärjestelmän kautta. Läheteitä tulee hyvinvointialueen neuvoloista, SOTE-keskusten vastaanotoilta, koululääkärin vastaanotoilta, yksityisten terveystieteiden lääkäreiden vastantotoilta. Läheteet käsittelee palveluyksikön johtaja tai hänen määräämänsä erikoislääkäri. Läheteiden perusteella ohjelmoidaan tarvittavat tutkimukset ja tarvittavat vastaanottokäynnit. Lähetekäsittelyssä tehdään määräykset LifeCare-potilastietojärjestelmän määräysosioon, josta sihteeri vie määräykset toteutukseen. Jotkut läheteistä ovat pelkkiä konsultaatiopyyntöjä, joihin vastataan kirjallisesti. Erikoissairaanhoidon seurannassa olevat potilaat kutsutaan vastaanottokäynnille lääkärin suunnitelman mukaisesti. Jotta suunnitelmat voidaan toteuttaa, tekee lääkäri niistä määräykset LifeCare-potilastietojärjestelmän määräysosioon. Poliklinikan hoitaja vie määräyksen toteutukseen.

Päivystyksenä hoitoon tulevista potilaista on lääkärin tekemä lähete tai potilas tulee puhelinsoiton (116117-puhelinneuvonta) perusteella lastentautien erikoissairaanhoidon päivystykseen. Päivystystilanteita varten on sovittu yhteispäivystyksen kanssa erillinen triage lapsipotilaiden osalta. Tämän perusteella osa potilaista tulee suoraan triagen arvioimana lastentautien erikoissairaanhoidon päivystykseen. Vatsasyntyneiden osalta lääkärin arvion perusteella voidaan ottaa vauva vastasyntyneiden teho-osastolle hoitoon. Synnytyssalin ja vierihoidon hoitajat arvioivat vauvan vointia ja tarvittaessa pyytävät lastenlääkärin paikalle. Lastentautien päivystäjä on työpaikalla aina tavoitettavissa.

Potilaalle/ potilaan huoltajalle kerrotaan osastohoitotilanteesta suunnitelmista hoidon osalta. Päivystystilanteissa hoito monesti on toteutettava hoito-ohjeiden ja suositusten mukaisesti onnistuneeseen tulokseen pääsemiseksi. Asioista kerrotaan potilaalle, mutta toiveita ei voida aina toteuttaa. Poliklinikka potilaiden osalta hoitoa voidaan enemmänkin suunnitella yhdessä, mutta hoidon onnistumisen kannalta lääketieteelliset perustelut on huomioitava erittäin tarkasti.

Lasten ja nuorten palveluyksikössä on järjestetty ja tullaan jatkossakin järjestämään koulutusta potilaiden kohtaamiseen liittyen. Jos havaitaan epäasiallista kohtelua, se otetaan puheeksi ja käynnistetään tarvittavat toimenpiteet. Jos potilas/potilaan omainen tekee muistutuksen kohtelusta, se käsitellään Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen yhteisten käytänteiden mukaisesti yksikössä ja vastineen potilaalle antaa johtajaylilääkäri.

Potilaan hoito toteutetaan yhdessä potilaan/potilaan huoltajan kanssa suunnitellen. Hoidon perusteena ovat kuitenkin lääketieteelliset syyt ja hoitosuositukset. Hoidon toteutuksessa voidaan yhteistyössä ottaa huomioon potilaan/potilaan huoltajan mielipiteitä. lasten ja nuorten yksikössä ei toteuteta tahdonvastaista hoitoa.

Hoitosuunnitelmat päivitetään osastopotilaiden osalta tarvittaessa päivittäin osastokierron yhteydessä. Potilaiden asioita käsitellään tarpeen mukaan päivittäin, myös päivystysaikana. Polikliinisten potilaiden osalta hoitosuunnitelmat päivitetään kontrollikäyntien yhteydessä tai tarvittaessa potilaan/potilaan huoltajan yhteydenoton perusteella.

Lasten ja nuorten palveluyksikössä koko henkilökunta on sitoutunut noudattamaan hoitosuosituksia ja potilaille tehtyjä hoitosuunnitelmia.

Hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavat ovat käytettävissä lasten ja nuorten palveluyksikön potilaiden tukena.

<https://www.hyvaep.fi/tietoa-ja-ohjeita/potilaan-ja-asiakkaan-oikeudet/potilas-ja-sosiaaliasiavastaava/>

3.2.4 Muistutusten käsittely

Lasten ja nuorten palveluyksikössä yksikön johtaja vastaa muistutusten käsittelystä.

Muistutukset tulevat yksikköön johtajaylilääkäriltä/ johtajaylilääkärin sihteeriltä käsittelyä varten. Palveluyksikön johtaja kerää muistutuksen vastineeseen riittävän tiedon potilasasiakirjamerkinnöistä ja mahdollisilta muistutuksen kohteena olevilta työntekijöiltä ja näiden perusteella laaditaan vastine yksiköstä. Muistutuksen vastineen tekemiseen on yleensä annettu 2 viikkoa aikaa ja tänä aikana vastine saadaan tehtyä. Muistutukseen vastinetta tehdessä pyritään hankkimaan tietoa potilastietojärjestelmästä, muistutuksen kohteena mahdollisesti olevilta henkilöiltä ja heidän esihenkilöiltään. Palveluyksikön vastine lähetetään johtajaylilääkärille, josta tehdään lopullinen palaute muistutuksen tekijälle.

Jos muistutuksissa tulee esiin yksikön toiminnassa olevia pienempiä epäkohtia tai puutteita, pyritään korjaukset/ muutokset tekemään heti. Isompien muutosten osalta asia pitää käsitellä yksikön kokouksessa ja sopia toimintatavoista mahdollisiin muutoksiin liittyen.

3.2.5 Henkilöstö

Omavalvontasuunnitelmassa on kuvattava:

Lasten ja nuorten palveluyksikössä on 12 erikoislääkärin virkaa, joista täytettynä on 9. Erikoistuvien lääkäreiden virkoja on 3, joista täytettynä on 2. Erikoistuvia lääkäreitä on myös määräaikaissä sijaisuuksissa. Lastenneurologian erikoislääkärin virkoja on 3, joista täytettynä on tällä hetkellä 2 ja kolmanteen virkaan saadaan erikoislääkäri keväällä 2025. Lastentautien erikoissairaanhoidon päivystystä tekee myös muutamia lastentautien erikoislääkäreitä erikseen sovittuina päivinä. Heidän kanssaan on suora sopimus aina sovituille päivystysvuorokausille.

Hoitotyön henkilökuntamäärät kuvataan yksikön eri osastojen ja poliklinikan tietojenkohdalla

Lääkäreiden osalta palveluyksikön johtaja ja hänen sihteerinsä tarkistavat julkiterhikistä ammattioikeudet.

Henkilökunta on koulutettua työtehtäviensä vaatimalla tavalla. Työn alkaessa varmistetaan riittävän peruskoulutus todistuksista. Työhön perehdytetään riittävästi. Jatkuva täydennyskoulutus pyritään järjestämään hyvinvointialueen resurssien salliessa. Riittävä suomen kielentaito on lasten ja nuorten kanssa toimiessa välttämätön. Tarvittaessa käytettävissä on tulkkeja, jos potilaan äidinkieli on muu kuin suomi.

Lääkäreillä on viikon ajan perehdytystä yksikköön. Etukäteen lähetetään yksikön perehdytysopas. Yleisperehdytys ohjataan käymään läpi HR-työpöydän kautta. Yksikön oma työpaikkakoulutus toteutuu 1-2 kertaa viikossa päivystysraporttien yhteydessä. Kerran viikossa yksikön lääkärit osallistuvat TAYS:n ammatilliseen koulutukseen lastentautien eri aiheista. Suosituksena on, että jokaisen lääkärin tulisi osallistua 10 koulutuspäivään vuodessa. Tämä ei aina toteudu, mutta koulutuksiin osallistumista tuetaan. Etäosallistuminen on helpottanut osallistumista.

Sijaisuuksiin otettavien lääketieteen opiskelijoiden oikeus tehdä lääkärin töitä tarkistetaan julkiterhikistä ennen työn aloittamista. Erikoistuvan lääkärin sijaisena toimivalla lääketieteen kandidaatilla on erikoislääkäri konsultti polikliinistä työtä tehdessään ja osastolla työskennellessä työ tehdään työparityönä. Lääketieteen kandidaatit eivät osallistu lastentautien erikoissairaanhoidon päivystystyöhön kuin vain virka-aikaan, jolloin lastentautien erikoislääkäri on sairaalassa ja konsultoitavissa välittömästi.

Lasten ja nuorten palveluyksikössä pidetään päivystysraportti arkiamuisin, jolloin voidaan käydä keskustelua päivystyksen aikaisesta toiminnasta. Kollegoiden konsultaatio on tällöin myös mahdollista. Palveluyksikön johtaja päivittää

kehityskeskustelussa vuosittain koulutus- ja kehitystarpeet kunkin erikoislääkärin ja erikoistuvan lääkärin osalta.

Kaikkien yli 6 kk yksikössä työskentelevien osalta pyydetään työntekijää esittämään rikosrekisteriote. Otteen tarkistaa lääkäreiden osalta palveluyksikönjohtaja ja hänen sihteerinsä.

3.2.6 Potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Omaevalvontasuunnitelmassa on kuvattava:

Lääkärin päivystyslistat tehdään pääosin 3 kk aikaisemmin. Päivystysaikana joko erikoislääkäri päivystää sairaalassa tai sairaalassa on erikoistuva lääkäri ja erikoislääkäri on takapäivystäjänä kotona. Jos potilas tarvitsee yliopistosairaalaan siirtoa, järjestetään ylimääräinen siirtäjä joko lastenlääkäreistä tai anestesialääkäreistä siirtoa turvaamaan. Laskennallisesti päivystysaikana 1 lääkäri pystyy vastaamaan lastentautien erikoissairaanhoidon päivystyksestä (osasto, vastasyntyneiden teho-osasto ja vastasyntyneisiin liittyvät muut ongelmat). Jos päivystäjä kokee tarvitsevansa lisäapua, on lääkäreillä puhelimen kautta WA-rinki, jota kautta voi hälyttää lisäapua.

Lasten ja nuorten palveluyksikössä on 12 lastentautien erikoislääkärin virkaa. Viroista 3 on täyttämättä ja näitä hoitaa erikoistuvat lääkärit. Resurssit eivät ole täysimääräiset, mutta rekrytointi ei ole tuottanut tulosta. Pyrimme parhaamme mukaan hoitamaan tällä resurssilla potilastyöt, kouluttamisen ja päivystykset.

3.2.7 Monialainen yhteistyö ja palveluiden koordinointi

Potilaan lääketieteellisistä asioista tehdään asianmukaiset sairaskertomusmerkinnät Lifecare-potilastietojärjestelmään. Tarvittaessa tehdään konsultaatiopyyntöjä sairaskertomusjärjestelmään muille erikoissairaanhoidon toimijoille. Moniammatillisia yhteistyöpalavereja pidetään säännöllisesti lasten ja nuorten poliklinikalla etenkin pitkäaikaissairaiden potilaiden kokonaisvaltaisen hoidon toteuttamisen tueksi. lastenneurologiana yksikössä tehdään moniammatillisessa työryhmässä yhdessä töitä lasten ja nuorten kehityksellisten ongelmien äärellä. Tiedonkulku järjestyy pääosin sairaskertomusmerkintöjen ja lähetekäytäntöjen mukaisesti, mutta puhelimitse voidaan asioita myös hoitaa tiedonkulun varmistamiseksi.

Potilaan asioissa voidaan tehdä tarvittaessa konsultaatiopyyntö eri erikoisaloille. Konsultaatiopyyntö lähetetään sisäisesti ja konsultaation antaja joko vastaa kirjallisesti ja antaa hoito-ohjeet jatkoa ajatellen tai konsultaation perusteella muodostuu hoitosuhde uudelle erikoisalalle.

3.2.8 Toimitilat ja välineet

Lasten ja nuorten palveluyksikön tiloista lasten ja nuorten poliklinikka, lastenneurologian poliklinikka, lasten ja nuorten päiväsairaala sekä lasten ja nuorten osasto sijaitsevat Seinäjoen keskussairaalan C1-siivessä, väistötiloissa 1.10.2019 alkaen. Väistötilat ovat väliaikainen tilaratkaisu, mutta tällä hetkellä ei väistötiloissa olon pääteaikaa tiedetä. Väistötilojen suunnittelussa on otettu huomioon mahdollisuuksien mukaan lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon tarpeita ja tilat toimivat hyvin osasto- ja polikliinisessä kontekstissa.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen normaalien käytäntöjen mukaisesti tehdään vikailmoitukset, huoltopyynnot jne käyttäen sisäisillä sivuilla (hyvaep.intra) olevaa tekniikan työtilausilmoitusta.

Tilahallinto vastaa tilojen käyttösuunnitelmista ja tulevista rakennussuunnitelmista. Ylläpitokorjaukset ja huollot on järjestetty sitä kautta. Määräaikaistarkastukset toteutetaan ohjeiden mukaisesti.

Yksikössä on laitevastaavat poliklinikalla ja osastoilla, jotka huolehtivat laitteiden asianmukaisista huolloista ja päivityksistä.

3.2.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Omavalvontasuunnitelmassa on kuvattava:

- Miten varmistetaan lääkinnällisistä laitteista annetun lain (719/2021) mukaisten velvoitteiden noudattaminen (Fimea 1/2023, STM:n julkaisu 2024:3)?
- Miten varmistetaan, että palveluyksikössä käytetään olennaiset vaatimukset täyttäviä asiakastietolain mukaisia tietojärjestelmiä, jotka vastaavat käyttötarkoitukseltaan palveluntuottajan toimintaa ja joiden tiedot löytyvät Valviran tietojärjestelmärekisteristä?
- Miten huolehditaan asiakastietolain mukaisten tietojärjestelmien käytön asianmukaisuudesta, henkilöstön kouluttamisesta niiden käyttöön ja jatkuvasta käyttöön liittyvän osaamisen varmistamisesta palveluyksikössä?
- Milloin asiakastietolain mukainen tietoturvasuunnitelma on laadittu ja päivitetty sekä kuka palveluyksikössä vastaa sen toteutumisesta (THL määräys 3/2024 Tietoturvasuunnitelmaan sisällytettävistä selvityksistä ja vaatimuksista)?
- Miten huolehditaan rekisterinpitäjän oikeuksien ja vastuiden toteutumisesta palveluyksikön toiminnassa, myös ostopalvelu- ja alihankintatilanteissa?
- Miten huolehditaan asiakastietolain 90 §:n mukaisesta velvollisuudesta ilmoittaa tietojärjestelmän olennaisten vaatimusten poikkeamista ja tietoverkkoihin

kohdistuvista tietoturvallisuuden häiriöistä sekä tarpeenmukaisista omavalvonnallisista toimista koko poikkeaman ja häiriötilanteen keston ajan?

- Miten käytännössä varmistetaan palveluissa hyödynnettävän teknologian soveltuvuus, asianmukaisuus ja turvallisuus tarjottaviin palveluihin nähden sekä henkilöstön käyttööpastus? Kuvauksesta on ilmevä, miten palveluyksikössä on varauduttu teknologian vikatilanteisiin ja pitkiin huoltoviiveisiin.
- Miten varmistetaan potilaan yksilölliset tarpeet ja itsemääräämisoikeuden toteutuminen hyödynnettäessä teknologiaa palvelujen tuottamisessa?

3.2.10 Lääkehoitosuunnitelma

Lääkehoitosuunnitelmat on tehty lasten ja nuorten osastolle, poliklinikalle ja vastasyntyneiden teho-osastolle erikseen. Nämä ovat lääkehoidon vastuuhoidtajien tekemiä ja yksikön vastuulääkärin hyväksymiä. Lääkehoitosuunnitelmissa noudatetaan yleisiä ohjeita ja säädöksiä.

Seurannasta vastaa yksikön johtaja yhdessä osastonhoitajien kanssa.

3.2.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

tietosuojavastaava@hyvaep.fi, puh. 050 474 2672

[Tietosuoja - Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue](#)

3.2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Potilailta ja heidän omaisiltaan kerätään palautetta säännöllisesti palauteviikkojen aikana (1-3 kertaa vuodessa). Potilailla ja heidän omaisillaan on mahdollisuus antaa palautetta QPro-järjestelmän kautta. Osa palautteista on annettu nimettöminä, joten niihin ei erikseen voi vastata, mutta Qpro-palautteeseen annetaan aina vastine. Jos potilas tai hänen omaisensa on jättänyt palautteeseen yhteystiedot, tavallisesti yksikön edustaja (osastonhoitaja, yksikön johtaja tai osastonylilääkäri) on yhteydessä palautteen antajaan joko viestin välityksellä tai puhelimitse.

3.3 Omavalvonnan riskienhallinta

3.3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Omavalvontasuunnitelmassa on kuvattava:

- Kuka vastaa palveluyksikön toimintojen riskienhallinnasta ja miten riskienhallinta on organisoitu.

- Miten palveluyksikön toiminnan riskejä tunnistetaan ja mitkä ovat potilasturvallisuuden kannalta palveluyksikön toiminnan keskeiset riskit (työturvallisuuslaki 798/2002, terveydensuojelulaki 763/1994)
- Miten riskienhallinnassa tunnistettujen riskien suuruus ja vaikutus palvelutoimintaan arvioidaan.

3.3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Kerran vuodessa lasten ja nuorten palveluyksikössä tehdään riskien arviointi. Riskien arviointi tehdään lasten ja nuorten poliklinikalla osastonhoitajan ja turvallisuusvastaavan toimesta. Lasten ja nuorten osastolla ja vastasyntyneiden teho-osastolla myös osastonhoitaja yhdessä turvallisuusvastaavien kanssa tekee riskien arvioinnin. Riskien arviointi tehdään Haipro-järjestelmässä. Yksikön johtaja tekee sisäisen arvioinnin riskien arviointien pohjalta ja riskien arviointi käydään koko yksikön osalta johtoryhmässä läpi. Tarvittavat toimenpiteet riskien vähentämiseksi suunnitellaan toteutettavan viivytyksettä.

Haipro-järjestelmässä voidaan tehdä läheltä piti-tilanteista tai varsinaisista vaaratilanteista ilmoituksia. Haipro-ilmoitukset käsitellään viivytyksettä ja tarvittaviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä myös viivytyksettä. Tarvittaessa Haipro-ilmoitukset käsitellään yksikön johdon toimesta tai yksikön johdon kokouksessa.

3.3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Yksikössä on hygieniavastaavat, jotka toteuttavat seurantaan määrävälein hygieniayksikön ohjeiden mukaisesti

Haipro- ja Qpro-järjestelmät ovat käytössä ja näitä suositellaan käytettävän raportointiin. Haipro-järjestelmän kautta tehdyt raportit käsitellään mahdollisuuksien mukaan lyhyen ajan kuluessa ja jos toiminnassa on puutteita tai korjattavaa, ryhdytään toimenpiteisiin viivytyksettä.

Riskienhallinnasta järjestetään koulutusta määrävälein. Turvallisuuskävelyt toteutetaan yksikössä. Osastoilla ja poliklinikalla on omat turvallisuusvastaavat, jotka yhdessä osastonhoitajien kanssa huolehtivat koulutukset ja henkilöstön osaamisen.

3.3.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Omavalvontasuunnitelmassa on kuvattava, miten palveluntuottaja käytännössä varmistaa palveluyksikön omavalvonnan riskienhallinnan toteutumisen ostopalvelu- ja alihankintatilanteissa.

3.3.5 Valmius- ja jatkuvuuden hallinta

Omavalvontasuunnitelmaan on kirjattava, kuka vastaa palveluyksikön valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta ja valmius- ja jatkuvuussuunnitelmasta. (STM:n julkaisuja 2019:10 ja 2019:9)

4 Omavalvonta suunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

4.1 Toimeenpano

Omavalvontasuunnitelman valmistuminen tiedotetaan lasten ja nuorten yksikön henkilökunnalle. Omavalvontasuunnitelma julkaistaan HYVÄEP WWW-sivuilla ja sieltä kaikkien yksikön työntekijöiden luettavissa. Omavalvontasuunnitelmaan perehtyminen kuuluu perehdytyksessä huomioitaviin asioihin.

4.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Lasten ja nuorten palveluyksikön omavalvontasuunnitelma julkaistaan hyvinvointialueen ohjeen mukaisesti HYVÄEP ulkoisilla WWW-sivuilla ja sitä pyritään päivittämään muutosten yhteydessä.